

до Порядку взаємодії структурних підрозділів АБ «УКРГАЗБАНК» під час надання, супроводження та здійснення контролю за використанням ліміту гарантій на портфельній основі ТОВ «Фонд часткового гарантування кредитів в сільському господарстві»

Процедури виявлення, оцінки та управління екологічними та соціальними ризиками і впливами кредитних проектів в рамках Проекту гарантування кредитів у сільському господарстві (портфель) з ТОВ «Фонд часткового гарантування кредитів в сільському господарстві»

1. Всі проекти, що фінансуються Банком в процесі реалізації Проекту гарантування кредитів у сільському господарстві (портфель) з ТОВ «Фонд часткового гарантування кредитів в сільському господарстві» (далі – Проект) підлягають належній перевірці та оцінці відповідності соціально-екологічним вимогам згідно Політики екологічної та соціальної відповідальності АБ «УКРГАЗБАНК» з урахуванням підходів до управління екологічними та соціальними впливами та ризиками, що відповідає як українському законодавству, так і очікуванням міжнародних інвесторів - засадам екологічної та соціальної політики Світового банку (СБ)¹, а також екологічним та соціальним стандартам (ЕСС)², що застосовуються до проектів Фонду часткового гарантування кредитів в сільському господарстві та викладені в цьому Додатку 2 до Порядку.

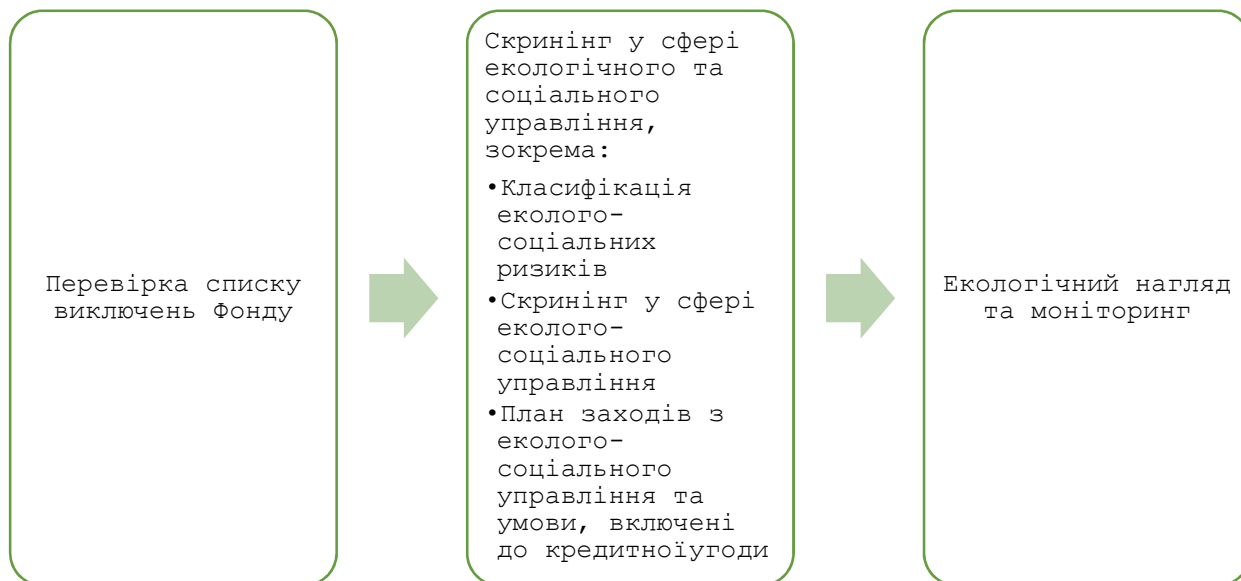
2. У разі отримання засобами СЕД від Менеджера МСБ кредитної заявки для здійснення оцінки та надання висновку щодо оцінки екологічних та соціальних ризиків (висновок надається ВО УСЕР відповідно до встановленої форми, що визначена Положенням про оцінку, моніторинг, звітність щодо екологічних та соціальних ризиків проектів в АБ «УКРГАЗБАНК», далі – висновок УСЕР), ВО УСЕР здійснює оцінку еколого-соціальних ризиків позичальника та кредитного проекту у відповідності до діючих вимог Банку та, додатково, скринінг екологічних та соціальних ризиків позичальника та класу гарантованих активів (на підставі отриманих документів, включаючи Анкету для оцінки екологічних та соціальних ризиків у сільському господарстві) в рамках процедури, узгодженої Фондом, що передбачає етапи проведення такої оцінки, наведені в Таблиці 1.

---

¹Документ СБ «Засади екологічної та соціальної політики» (ЗЕСП) доступний за посиланням: <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/837721522762050108-0290022018/original/ESFFramework.pdf>

² Документ СБ «Екологічні та соціальні стандарти» (ЕСС) доступний за посиланням: <https://www.worldbank.org/en/projects-operations/environmental-and-social-framework/brief/environmental-and-social-standards>

Загальна схема еколого-соціального скринінгу позичальників

2.1. У разі недостатності інформації або документів від позичальника для проведення процедури виявлення, оцінки та управління екологічними та соціальними ризиками і впливами кредитних проектів в рамках Проекту, ВО УСЕР в проекті кредитної заявки в СЕД проставляє візу «Згоден із зауваженнями» та в коментарі чітко зазначає перелік необхідної додаткової інформації та / або документів.

2.2. ВО бізнес-підрозділу зобов'язаний отримати від позичальника та надати на запит ВО УСЕР таку інформацію або документи в найкоротший термін (або в строк, зазначений в відповідному коментарі ВО УСЕР).

3. ВО УСЕР здійснює перевірку того, що діяльність позичальника не потрапляє до Списку виключень Фонду (Додаток 2.1 до цього Додатку 2 до Порядку). У випадку виявлення приналежності виду діяльності до будь-якого напрямку, визначеному в Списку виключень Фонду, ВО УСЕР припиняє розгляд проекту (висновок УСЕР за такою кредитною заявкою не надається), в проекті кредитної заявки в СЕД проставляє візу «Не згоден» та зазначає коментар: «Діяльність позичальника підпадає під Список виключень Фонду».

4. ВО УСЕР класифікує діяльність позичальника відповідно до затвердженого Фондом підходу до класифікації згідно Додатку 2.3 до цього Додатку 2 до Порядку.

При цьому, кредитні проекти з високим ступенем ризику виключаються, ВО УСЕР припиняє розгляд кредитної заявки (висновок УСЕР за такою кредитною заявкою не надається), а в проекті кредитної заявки в СЕД ВО УСЕР проставляє візу «Не згоден» та зазначає коментар: «Клієнт належить до категорії з високим ризиком екологічних та соціальних ризиків». За результатами екологічної та соціальної оцінки, ВО УСЕР, у разі необхідності здійснення відповідних заходів, складає Соціально-екологічний план дій (за типовою формою відповідно до Додатку 2.4 до цього Додатку 2 до Порядку), що визначає такі заходи, а також обов'язки,

результати, індикатори дотримання та терміни їх виконання позичальником (не складається для проектів категорії низького ризику).

5. ВО УСЕР протягом 3 (трьох) робочих днів з моменту отримання повного пакету документів від ВО бізнес-підрозділу, на підставі проведеного скринінгу у сфері екологічного та соціального управління, готує висновок УСЕР відповідно до вимог Положення про оцінку, моніторинг, звітність щодо екологічних та соціальних ризиків проектів в АБ «УКРГАЗБАНК» та цього Порядку, до якого в обов'язковому порядку включає інформацію щодо категорії ризику, до якої віднесено діяльність позичальника у відповідності до вимог Фонду, викладених в Додатку 2.3 до цього Додатку 2 до Порядку, та встановлені вимоги у сфері екологічного та соціального управління (за наявності) (які можуть бути додатковою умовою до зобов'язань щодо дотримання вимог, викладених в Політиці екологічної та соціальної відповідальності АБ «УКРГАЗБАНК»), такі як:

- дотримання національних законів та нормативних актів та Списку виключень Фонду;
- дотримання застосовних вимог Екологічних і соціальних стандартів Світового банку;
- включення умов Плану дій з охорони довкілля та за необхідності регулярного звітування перед Банком про досягнутий прогрес; та
- будь-які інші положення, які вважаються такими, що стосуються екологічних та соціальних зобов'язань позичальника та вимог Банку.

Якщо ВО УСЕР будуть виявлені нагальні екологічні та соціальні проблеми, у висновку УСЕР зазначаються усі заходи, визначені після проведення екологічної та соціальної оцінки, та зобов'язання позичальника з розробки Плану екологічного та соціального менеджменту проекту (за типовою формою згідно Додатку 2.5 до цього Додатку 2 до Порядку), а також періодичність / строки надання його до Банку.

В Плані екологічного та соціального менеджменту проекту зазначається комплекс заходів з пом'якшення наслідків, моніторингу та інституційних заходів, спрямованих на запобігання або зменшення негативного впливу на навколишнє середовище та соціальну сферу, а також на усунення екологічних та соціальних ризиків, а також окреслюються шляхи реалізації цих заходів, визначені заходи реагування на потенційні негативні впливи та вимоги до ефективного і своєчасного їх впровадження. Строки його реалізації залежать від характеру екологічних та соціальних ризиків, пов'язаних з діяльністю позичальника.

План екологічного та соціального менеджменту проекту не розробляється для кредитних проектів, віднесених до категорії з низьким ступенем екологічних та соціальних ризиків.

6. ВО УСЕР в проекті кредитної заявки в СЕД проставляє візу «Згоден (Кредитна заявка)» та долучає до неї висновок УСЕР разом з Соціально-екологічним планом дій (якщо він був розроблений під час розгляду проекту).

7. ВО бізнес-підрозділу зобов'язаний надати та погодити з позичальником розроблений та наданий ВО УСЕР Соціально-екологічний план дій до укладання кредитного договору.

8. Всі встановлені вимоги у сфері екологічного та соціального управління (за наявності у висновку УСЕР) в обов'язковому порядку відображаються в рішенні Колегіального органу / Уповноважених осіб за прийняття кредитних рішень Банку як відкладальні / додаткові умови кредитної угоди.

Після цього відповідні екологічні та соціальні вимоги визначаються в кредитному договорі, що підписується між позичальником та Банком.

9. Супроводження та моніторинг виконання позичальниками зобов'язань, передбачених умовами кредитних договорів, укладених з позичальниками, здійснюється у відповідності до Положення про централізоване супроводження кредитних операцій в АБ «УКРГАЗБАНК» та Технологічної карти «Порядок централізованого супроводження кредитних операцій суб'єктів в господарювання в АБ «УКРГАЗБАНК»».

10. ВО УСЕР щопівроку (та невідкладно у випадку надзвичайних подій) готує та протягом 20 (двадцяти) робочих днів після закінчення звітного періоду (півріччя) подає до Фонду звіт про результати моніторингу процедур екологічного та соціального управління (за формою Додатку 2.6 до цього Додатку 2 до Порядку).

У разі отримання інформації від Фонду щодо виявлення будь-яких невідповідностей вимогам щодо екологічного та соціального управління ВО УСЕР вживає всіх необхідних заходів з метою своєчасного усунення таких невідповідностей.

11. При настанні надзвичайних подій та нещасних випадків пов'язаних екологічними та соціальними аспектами, включаючи аспекти охорони праці та впливу на здоров'я місцевого населення, ВО УСЕР негайно³ шляхом направлення звіту про надзвичайні події та нещасні випадки (за формою Додатку 2.7 до цього Додатку 2 до Порядку) на електронну адресу Фонду (info@pcgf.com.ua) повідомляє Фонд про будь-яку подію, інцидент або нещасний випадок, пов'язаний з реалізацією Проекту і яка:

- має або може мати прямі чи потенційно істотні негативні наслідки або;
- привернула або може привернути значну небажану увагу третіх сторін, або створила чи може створити значну кількість негативних повідомлень у засобах масової інформації/пресі, або;
- призводить або може призвести до появи суттєвих майбутніх зобов'язань.

ВО УСЕР також інформує Фонд про будь-які заходи, вжиті для пом'якшення або усунення наслідків або причин таких подій.

---

³ Для проектів Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР) ФУУ зобов'язана інформувати про інцидент або нещасний випадок електронною поштою не пізніше, ніж через 24 години після того, як їй стало відомо про такий випадок. Подальші звіти повинні бути надані Фонду у терміни, прийнятні для Фонду протягом усього періоду реалізації проекту.

Крім того, ВО УСЕР негайно повідомляє Фонд про будь-яку подію, інцидент або нещасний випадок, пов'язаний з реалізацією Проекту, із зазначенням його подробиць:

- екологічного характеру;
- тих, що стосуються охорони праці;
- які стосуються громадського здоров'я (зокрема про вибухи, викиди, нещасні випадки на робочому місці, що призвели до смерті, серйозних або множинних травм або істотного забруднення довкілля, нещасні випадки з представниками громадськості / місцевих громад, що призвели до смерті, серйозних або множинних травм, випадки сексуальної експлуатації та зловживань / сексуальних домагань та насильства за участі працівників проекту);
- будь-якими інцидентами соціального характеру (включаючи, але не обмежуючись будь-якими трудовими конфліктами, що супроводжуються насильством, або суперечками з місцевими громадами);
- будь-якими іншими інцидентами екологічного або соціального характеру, що відбуваються на будь-якому майданчику, заводі, обладнанні або об'єкті ФУП або поблизу нього, які мають або можуть мати суттєвий негативний вплив, або привертають чи можуть привернути суттєву негативну увагу третіх сторін, або створюють значну кількість негативних повідомлень у засобах масової інформації/пресі; призвели чи можуть призвести до появи суттєвих майбутніх зобов'язань.

12. ВО УСЕР в найкоротші строки готує лист за підписом Уповноваженої особи Банку до Фонду щодо еколого-соціальної претензії, поданої проти Банку (якщо має місце), та про будь-які факти або обставини, які призведуть або можуть призвести до подачі еколого-соціальної претензії або загрози подачі такої претензії проти Банку.

13. ВО УСЕР щопівроку готує та направляє на електронну адресу Фонду (info@pcgf.com.ua) інформацію про кількість скарг з екологічних чи соціальних питань в рамках Проекту, час їх врегулювання та результати їх розгляду (у разі, якщо протягом звітнього періоду такі скарги були отримані Банком на електронну адресу grievances@ukrgasbank.com).

до Додатку 2 до Порядку взаємодії структурних підрозділів АБ «УКРГАЗБАНК» під час надання, упровадження та здійснення контролю за використанням ліміту гарантій на портфельній основі ТОВ «Фонд часткового гарантування кредитів в сільському господарстві»

**СПИСОК ВИКЛЮЧЕНЬ -
перелік суб'єктів підприємницької діяльності та видів діяльності, які не підлягають
розгляду для отримання гарантії Фонду часткового гарантування кредитів у
сільському господарстві**

Позичальники, які перелічені у пункті 2 статті 14 Закону України «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві»⁴ та/або які здійснюють діяльність, що вважається незаконною відповідно до законодавства України, і будь-якою діяльністю, котра генерує високі екологічні та соціальні ризики, не підлягають схваленню або фінансуванню, а види діяльності, зазначені у Списку виключень, наведеному нижче, не можуть бути прийняті до розгляду для отримання гарантій від Фонду часткового гарантування кредитів (Фонд) у сільському господарстві.

Зокрема, Фонд не надаватиме гарантії на будь-які види діяльності, визначені у Списку виключень, наведеному нижче:

- виробництво або торгівля будь-якими продуктами чи здійснення будь-яких видів діяльності, які вважаються незаконними відповідно до законів чи правил країни, де здійснюється діяльність, або міжнародних конвенцій та угод;
- виробництво або торгівля зброєю та боєприпасами⁵;
- виробництво або торгівля алкогольними напоями (крім пива та вина)⁵;
- виробництво або торгівля тютюном⁵;
- організація і проведення азартних ігор, діяльність казино та аналогічних підприємств⁵;
- торгівля дикими тваринами або продуктами дикої природи, що регулюється CITES⁶;
- виробництво або торгівля радіоактивними матеріалами⁷;
- виробництво, торгівля або використання незв'язаних азбестових волокон⁸;

⁴ Закон України «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1865-20#Text>.

⁵ Це не стосується спонсорів проектів, які не беруть істотної участі в цій діяльності. «Не беруть істотної участі» означає, що відповідна діяльність є допоміжною відносно основної діяльності спонсора проекту.

⁶ CITES: Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення. Перелік видів, занесених до CITES, можна отримати у відділі екології.

⁷ Це не стосується закупівлі медичного обладнання, обладнання для контролю якості (вимірювання) та будь-якого обладнання, у якому, на думку МФК, радіоактивне джерело є незначним та/або належним чином захищеним.

⁸ Це не стосується придбання та використання скріплення азбестоцементних листів, вміст азбесту в яких становить менше 20 %.

- закупівля лісозаготівельного обладнання для використання в первинних тропічних вологих лісах;
- виробництво або торгівля фармацевтичними препаратами, що підлягають поетапному вилученню або забороні в міжнародному масштабі;
- виробництво або торгівля пестицидами/гербіцидами, що підлягають поетапному вилученню або забороні в міжнародному масштабі;
- дрифтерний лов у морському середовищі з використанням сіток довжиною понад 2,5 км.

У випадках, коли діяльність позичальника матиме значний вплив на розвиток, але обставини в країні вимагають внесення змін до Списку виключень, буде застосовуватися критерій обґрунтованості.

Усі фінансові посередники (ФП), за винятком тих, що займаються діяльністю, зазначеною нижче*, на додаток до Списку виключень повинні застосовувати такі виключення:

- виробництво або діяльність, пов'язана зі шкідливими або експлуаторськими формами примусової праці⁹/шкідливою дитячою працею¹⁰;
- закупівля лісозаготівельного обладнання для використання в первинних тропічних вологих лісах;
- виробництво або торгівля продуктами, що містять ПХБ¹¹;
- виробництво або торгівля озоноруйнівними речовинами, що підлягають поетапному вилученню в міжнародному масштабі¹².

* В разі інвестування у **мікрофінансову** діяльність на додаток до Списку виключень ФП застосовуються такі виключення:

- виробництво або діяльність, пов'язана зі шкідливими або експлуаторськими формами примусової праці⁹/шкідливою дитячою працею¹⁰;
- закупівля лісозаготівельного обладнання для використання в первинних тропічних

⁹ Примусова праця – це будь-яка робота або послуга, що не виконується добровільно, яку людина змушена виконувати під загрозою застосування сили або покарання.

¹⁰ Шкідлива дитяча праця означає залучення дітей до роботи, яка є економічною експлуатацією або може бути небезпечною для освіти дитини, чи перешкоджає їй навчанню, або бути шкідливою для здоров'я дитини, її фізичного, розумового, духовного, морального чи соціального розвитку.

¹¹ ПХБ (поліхлоровані біфеніли) – група високотоксичних хімічних речовин. ПХБ можуть бути присутні в масляних електричних трансформаторах, конденсаторах і розподільчих пристроях 1950-1985 років випуску.

¹² Озоноруйнівні речовини (ОРР) – хімічні сполуки, які вступають у реакцію зі стратосферним озonom і руйнують його, що призводить до виникнення загальновідомих «озонових дір». У Монреальському протоколі перераховані ОРР, а також цільові показники їхнього скорочення і терміни поетапної відмови від використання таких сполук. Перелік хімічних сполук, що регулюються Монреальським протоколом, до якого відносяться аерозолі, холодоагенти, піноутворювачі, розчинники та засоби пожежогасіння, а також детальну інформацію про країни-підписанти та цільові дати поетапної відмови від зазначених сполук можна отримати у Відділі захисту довкілля.

вологих лісах;

- виробництво або торгівля продуктами, що містять ПХБ¹¹;
- виробництво або торгівля озоноруйнівними речовинами, що підлягають поетапному вилученню в міжнародному масштабі¹²;
- виробництво або торгівля деревиною чи іншою лісовою продукцією з недоглянутих лісів;
- виробництво, торгівля, зберігання або транспортування значних обсягів небезпечних хімічних речовин чи використання небезпечних хімічних речовин у промислових масштабах¹³;
- виробництво або діяльність, яка негативно впливає на землі, що належать Корінним народам або на які вони претендують у судовому порядку, без повної задокументованої згоди таких народів.

*В разі **торговельного фінансування**, враховуючи характер операцій, ФП застосовуються такі виключення:

- виробництво або діяльність, пов'язана зі шкідливими або експлуаторськими формами примусової праці⁹ / шкідливою дитячою працею¹⁰;
- виробництво або торгівля будь-якими продуктами чи здійснення будь-яких видів діяльності, які вважаються незаконними відповідно до законів чи правил країни, де здійснюється діяльність, або міжнародних конвенцій та угод;
- виробництво або торгівля зброєю та боєприпасами⁵;
- виробництво або торгівля алкогольними напоями (за винятком пива та вина)⁵;
- виробництво або торгівля тютюном⁵;
- організація і проведення азартних ігор, діяльність казино та аналогічних підприємств⁵;
- торгівля дикими тваринами або продуктами дикої природи, що регулюється CITES⁶;
- виробництво або торгівля радіоактивними матеріалами⁷;
- виробництво, торгівля або використання незв'язаних азбестових волокон⁸;
- комерційна лісозаготівельна діяльність або придбання лісозаготівельного обладнання для використання в первинних тропічних вологих лісах;
- дрифтерний лов у морському середовищі з використанням сіток довжиною понад 2,5

---

¹³ Перелік небезпечних хімічних речовин можна отримати у Відділі захисту довкілля. До небезпечних хімічних речовин належать бензин, гас та інші нафтопродукти.

км;

- виробництво або торгівля продуктами, що містять ПХБ¹¹.

На додаток до Списку виключень, Фонд також не надаватиме гарантії на будь-яку фінансову діяльність, що належить до будь-якої з таких категорій:

- виробництво або торгівля будь-якими продуктами чи здійснення будь-яких видів діяльності, які вважаються незаконними згідно з національними законами чи правилами, міжнародними конвенціями та угодами або підпадають під міжнародні заборони¹⁴, такими як фармацевтичні препарати, пестициди/гербіциди, озоноруйнівні речовини¹⁵, поліхлоровані дифеніли (ПХД)¹⁶, дикі тварини або продукти, що регулюються CITES¹⁷;
- виробництво, торгівля або використання обмежених пестицидів, віднесених до класу токсичності Ia, Ib або II за класифікацією Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ)¹⁸;
- господарська діяльність з використанням озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів без отримання офіційного статусу Оператора контрольованих речовин відповідно до національного законодавства та відповідного реєстру¹⁹;
- будь-які інвестиції, пов'язані з лісозаготівлею та/або ті, що можуть мати вплив на здоров'я лісів;
- виробництво або торгівля деревиною чи іншою лісовою продукцією, отриманою не з лісів, які є об'єктом екологічно відповідального лісочористування;
- будь-яка діяльність на природоохоронних територіях, у критичних та некритичних ареалах, територіях підвищеного культурного чи соціального значення, визнаних

---

¹⁴ Довідкові документи: Регламент (ЄС) № 649/2012 Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 року щодо експорту та імпорту небезпечних хімічних речовин з періодичними змінами; Зведений список товарів Організації Об'єднаних Націй, споживання та/або продаж яких заборонено, вилучено, суворо обмежено або не схвалено урядами; Пестициди та гербіциди, що підлягають поетапному виведенню з обігу або заборони, включені до Роттердамської конвенції (www.pic.int) та Стокгольмської конвенції (www.pops.int).

¹⁵ Озоноруйнівні речовини (ОРР) – хімічні сполуки, які вступають у реакцію зі стратосферним озonom і руйнують його, що призводить до виникнення загальновідомих «озонових дір». У Монреальському протоколі перераховані ОРР, а також цільові показники їхнього скорочення і терміни поетапної відмови від використання таких сполук. Перелік хімічних сполук, що регулюються Монреальським протоколом, до якого відносяться аерозолі, холодоагенти, піноутворювачі, розчинники та засоби пожежогасіння, а також детальну інформацію про країни-підписанти та цільові дати поетапної відмови від зазначених сполук наведено в Програмі ООН із захисту довкілля. Посилання: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_215#Text, <https://ozone.unep.org/treaties/montreal-protocol/summary-control-measures-under-montreal-protocol>

¹⁶ ПХБ (поліхлоровані біфеніли) – група високотоксичних хімічних речовин. ПХБ можуть бути присутні в масляних електричних трансформаторах, конденсаторах і розподільчих пристроях 1950-1985 років випуску.

¹⁷ CITES: Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення. Список видів CITES-I можна знайти на сайті Секретаріату CITES: <https://cites.org/eng/disc/text.php>

¹⁸ Рекомендована ВООЗ класифікація пестицидів за ступенем небезпеки та методичні принципи класифікації, <https://www.who.int/publications/i/item/9789240005662>

¹⁹ Закон України «Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/376-IX#n169>.

такими відповідно до національного законодавства (тобто на природних територіях, що охороняються державою, ключових територіях екологічної мережі, об'єктах природно-заповідного фонду (ПЗФ), у тому числі на територіях, що плануються до включення до ПЗФ, національного реєстру пам'яток, об'єктах Смарагдової мережі, тощо);

- будь-яка діяльність з потенційним впливом на міжнародні водні шляхи, включаючи басейни річок Дніпро, Дністер та Дунай. Це включає великомасштабні іригаційні системи, пряме скидання стічних вод, забір/відведення міжнародних вод, будівництво гребель, що впливають на гідрологічні режими²⁰ тощо;
- виробництво та переробка генетично модифікованих організмів (ГМО);
- будь-яка діяльність, яка може спричинити постійне або тимчасове фізичне або економічне переміщення власників чи користувачів будь-якої земельної ділянки, що призведе до втрати або пошкодження субпроектів, включаючи посіви, споруди чи інші поліпшення землі²¹;
- будь-яка діяльність, яка, за результатами перевірки, пов'язана зі значними ризиками для трудових прав, здоров'я та безпеки працівників, шкідливою дитячою або примусовою працею, повідомленнями про сексуальну експлуатацію та насильство або сексуальні домагання, а також значним занепокоєнням.

---

²⁰ Політика екологічних та соціальних гарантій. Проекти стосовно міжнародних водних шляхів, <https://www.worldbank.org/en/projects-operations/environmental-and-social-policies>

²¹ Будь-яка купівля землі з використанням гарантованих ФЧГКСГ сільськогосподарських кредитів відбуватиметься на засадах добровільного бажання покупця та бажання продавця виконати операцію, що підтверджується юридичними документами щодо повністю зареєстрованих та нотаріально засвідчених приватних земельних ділянок, у зв'язку з якими відсутність суперечок щодо права власності чи користування була підтверджена в результаті перевірки заявок на отримання сільськогосподарських кредитів, проведеної ФУП відповідно до їхніх СЕСУ.

до Додатку 2 до Порядку взаємодії структурних підрозділів АБ «УКРГАЗБАНК» під час надання, супроводження та здійснення контролю за використанням ліміту гарантій на портфельній основі ТОВ «Фонд часткового гарантування кредитів в сільському господарстві»

Типова анкета для проведення оцінки екологічних та соціальних ризиків у сільському господарстві
Інструкція

В Анкеті є питання, на які можна відповісти "Так" або "Ні", а також є можливість залишити інформацію.

У розділах "Деталі" можна розмістити інформацію, яка допоможе краще зрозуміти певний блок/розділ та стосується інформації, викладеної в ньому, зазначити документи, надати посилання на ресурси, заходи, плани і т.д. Надайте якомога більше релевантної та детальної інформації у відповідних пунктах/розділах.

Перевірте всі супровідні документи, сфотографуйте об'єкти та види діяльності, що мають відношення до оцінки екологічних та соціальних ризиків, і збережіть всі відповідні копії, якщо це можливо.

Розділ 1. Загальна інформація

1	Назва сільськогосподарського підприємства		
2	Адреса реєстрації та місце провадження діяльності, якщо відрізняється		
3	Кадастрові номери ділянок об'єкта/об'єктів перевірки, на яких здійснюється господарська діяльність, та/або географічні координати умовного центру ділянок		
4	Вкажіть площу земельних ділянок, які перебувають у власності фермерського господарства та здаються в оренду	Власність ... га	Здається в оренду ... га
5	Вкажіть документи, що посвідчують право користування земельною ділянкою та об'єктами:		
6	Вкажіть джерела води для потреб господарства:		
7	Короткий опис діяльності:		
8	Чи здійснюється господарська діяльність на території, яка може містити вибухонебезпечні залишки війни з 2014 року по теперішній час?	☐ Так	☐ Ні
Якщо Ви відповіли «так» на попереднє запитання, надайте більш детальну інформацію:			
9	Чи можете ви підтвердити, що діяльність фермерського господарства не включена до Переліку виключень Фонду (ФУП)?	☐ Підтверджую	☐ Я не можу підтвердити
10	Обсяг фінансування		
11	Строк фінансування:		
12	Опис мети фінансування:		
13	Дата проведення оцінки:		
14	Відвідування місця провадження діяльності:	☐ Так	☐ Ні
15	Підготовлено:	Ім'я:	
		Посада:	
		Телефон:	
		Електронна пошта:	

Розділ 2: Скринінг екологічної відповідальності та управління ризиками

1	Чи призначена відповідальна особа/и охорону навколишнього середовища?	☐ Так	☐ Ні
2	Чи впроваджує компанія заходи з підвищення ефективності використання енергії, води, сировини та інших ресурсів і витратних матеріалів?	☐ Так	☐ Ні
<i>Опишіть детально:</i>			
3	Перерахуйте документи, які компанія використовує для управління екологічними ризиками та впливами.		
4	Чи проводилася інженерно-будівельна експертиза для будь-яких частин проєкту (будівлі, технології)?	☐ Так	☐ Ні
5	Чи проводилася раніше оцінка впливу на довкілля? Чи будь-яка проєктна діяльність підпадає під вимоги Закону України "Про оцінку впливу на довкілля"? ²²	☐ Так	☐ Ні
5.1	<i>Якщо відповідь на попереднє запитання «так», опишіть результати оцінки та заходи, спрямовані на пом'якшення негативного впливу на довкілля. Надайте копію висновку з Оцінки впливу на довкілля та короткий опис результатів громадського обговорення.</i>		
6	Чи має компанія будь-які раніше видані екологічні, санітарні сертифікати, ліцензії, дозволи та/або результати оцінки, видані третіми сторонами?	☐ Так	☐ Ні
6.1	<i>Якщо Ви відповіли «так» на попереднє запитання, надайте більш детальну інформацію:</i>		
7	Чи перевіряли вас регуляторні органи за останні три роки на предмет дотримання екологічних норм та стандартів діяльності?	☐ Так	☐ Ні
7.1	<i>Якщо Ви відповіли «так» на попереднє запитання, надайте більш детальну інформацію:</i>		
8	Чи включає проєктна діяльність або технологічні процеси будь-що з наступного:		
8.1	Використання природних ресурсів	☐ Так	☐ Ні
<i>Якщо Ви відповіли «так» на попереднє запитання, надайте більш детальну інформацію:</i>			
8.2	Забруднення ґрунтів (в т.ч. стоки)	☐ Так	☐ Ні
<i>Якщо Ви відповіли «так» на попереднє запитання, надайте більш детальну інформацію:</i>			
8.3	Забруднення води (зокрема, дефіцит води)	☐ Так	☐ Ні
<i>Якщо Ви відповіли «так» на попереднє запитання, надайте більш детальну інформацію:</i>			
8.4	Забруднення повітря	☐ Так	☐ Ні
<i>Якщо Ви відповіли «так» на попереднє запитання, надайте більш детальну інформацію:</i>			
9	Чи має компанія відповідні дозволи та еквівалентні документи у сфері охорони повітря, користування надрами та утилізації відходів.	☐ Так	☐ Ні

²² Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 № 2059-VIII - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>

10	Опишіть процедури моніторингу викидів в атмосферу, скидів води та стічних вод, а також утворення відходів та поводження з ними:			
11	Чи обладнані резервуари для зберігання дизельного палива, нафтопродуктів та хімікатів подвійними захисними стінками (обваловані резервуари)?	☐ Так	☐ Ні	
	<i>Якщо ні, надайте більш детальний опис умов зберігання:</i>			
12	Чи передбачена процедура реагування на аварійні витіки або розливи?	☐ Так	☐ Ні	
13	Який посівний матеріал використовується?			
14	Чи використовуються добрива?	☐ Так	☐ Ні	
	<i>Якщо "так", надайте більш детальний опис із зазначенням типу, методу та частоти використання.</i>			
15	Чи використовуються інсектициди?	☐ Так	☐ Ні	
	<i>Якщо "так", надайте більш детальний опис із зазначенням типу, методу та частоти використання.</i>			
16	Чи використовуються пестициди?	☐ Так	☐ Ні	
	<i>Якщо "так", надайте більш детальний опис із зазначенням типу, методу та частоти використання.</i>			
17	Вкажіть типи техніки, що використовується на фермі (за необхідності додайте рядки):	Назва	Рік випуску	
18	Вкажіть обладнання, яке використовується для діяльності (за необхідності додайте рядки):	Назва	Рік випуску	
19	Чи практикується на фермі сівозміна?	☐ Так	☐ Ні	
	<i>Надайте детальнішу інформацію, незалежно від наданої відповіді (так чи ні)</i>			
20	Чи практикується випас худоби на пасовищах?	☐ Так	☐ Ні	☐ Н/з
	<i>Якщо «так», надайте більш детальний опис: на який період, на яких ділянках (пасовищах)</i>			
21	Вкажіть площу, передбачену для утримання 1 тварини в квадратних метрах	<i>Загальна площа для утримання тварин:</i>		
		<i>Розмір площі на голову:</i>		
22	Чи є ветеринарні книги худоби	☐ Так	☐ Ні	☐ Н/з
23	Чи були пожежі на фермі за останні п'ять років?	☐ Так	☐ Ні	
24	Вкажіть будь-яку відповідну інформацію та/або виявлені прогалини чи ризики, які стосуються екологічної відповідальності:			

Розділ 3. Скринінг соціальної відповідальності та управління ризиками

1	Перерахуйте документи, які компанія використовує для управління персоналом	
2	Скільки людей працює у вашій компанії?	Жінок
		Чоловіків

3	Скільки сезонних робітників у компанії?	Жінок		
		Чоловіків		
4	Чи має господарство Кадрову політику (HR) (кадрову/трудова політику)?	☐ Так	☐ Ні	
	<ul style="list-style-type: none"> що відповідає вимогам національного законодавства про працю 	☐ Так	☐ Ні	
	<ul style="list-style-type: none"> яка забезпечує гендерну рівність 	☐ Так	☐ Ні	
	<ul style="list-style-type: none"> яка визначає чіткі умови працевлаштування та права працівників, пов'язані з робочим часом, заробітною платою, понаднормовою роботою, компенсаціями, пільгами тощо. 	☐ Так	☐ Ні	
	<ul style="list-style-type: none"> яка забезпечує надання оплачуваної відпустки по догляду за дитиною 	☐ Так	☐ Ні	
	<ul style="list-style-type: none"> яка передбачає надання щорічної оплачуваної відпустки 	☐ Так	☐ Ні	
	<ul style="list-style-type: none"> Що визнає асоціація та/або профспілка в договорі? 	☐ Так	☐ Ні	
	<ul style="list-style-type: none"> застосування принципів недискримінації в процесі найму, винагороди та умов праці, в тому числі щодо вразливих груп працівників 	☐ Так	☐ Ні	
	<ul style="list-style-type: none"> заборону дитячої праці 	☐ Так	☐ Ні	
	<ul style="list-style-type: none"> заборону примусової праці 	☐ Так	☐ Ні	
5	Чи передбачено механізм подання та розгляду скарг працівників?	☐ Так	☐ Ні	
6	Чи є окрема особа/особи, відповідальна/і за процедури охорони праці?	☐ Так	☐ Ні	
7	Чи передбачено тренінги для працівників з питань охорони праці та здоров'я?	☐ Так	☐ Ні	
8	Чи має господарство затверджені процедури охорони праці?	☐ Так	☐ Ні	☐ Частково
	<i>Коротко опишіть основні положення політики та додайте будь-які документи, які її визначають.</i>			
9	Чи розроблено документи (інструкції, положення тощо) щодо реагування на надзвичайні ситуації, в тому числі у воєнний час (сирени, потенційні обстріли, поводження з вибухонебезпечними матеріалами)?	☐ Так	☐ Ні	☐ Частково
10	Чи веде господарство журнал реєстрації нещасних випадків, відстежує та звітує про рівень травматизму, професійних захворювань, пропущені дні та кількість смертельних випадків, пов'язаних з роботою?	☐ Так	☐ Ні	☐ Частково
	<i>Опишіть докладно:</i>			

11	Чи має господарство озброєну охорону?	☐ Так	☐ Ні
12	Чи створені на робочому місці належні робочі умови, що відповідають вимогам охорони праці?		
	<ul style="list-style-type: none"> санітарно-гігієнічні умови 	☐ Так	☐ Ні
	<ul style="list-style-type: none"> чи зобов'язані працівники носити засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) залежно від рівня виробничих ризиків? 	☐ Так	☐ Ні
	<ul style="list-style-type: none"> чи надаються ЗІЗ безкоштовно? 	☐ Так	☐ Ні
13	Чи проводилися протягом останніх трьох років перевірки контролюючими органами щодо дотримання трудового законодавства та/або умов праці?	☐ Так	☐ Ні
	<i>Опишіть докладно:</i>		
14	Чи надходили скарги від співробітників за останні п'ять років?	☐ Так	☐ Ні
	<i>Опишіть докладно:</i>		
15	Чи передбачено медичне страхування співробітників або інше страхування здоров'я та/або життя?	☐ Так	☐ Ні
16	Вкажіть будь-яку відповідну інформацію та/або виявлені прогалини чи ризики, пов'язані з соціальною відповідальністю:		

Розділ 4. Взаємодія із зацікавленими сторонами та громадою

1	Чим займається місцева громада?		
2	Яка відстань до найближчого населеного пункту або житлового масиву (включаючи земельні ділянки з відповідним цільовим призначенням)?		
3	Які підприємства розташовані поблизу земельних ділянок, на яких провадиться сільськогосподарська діяльність та/або об'єктів оцінки		
4	Чи розроблені на підприємстві процедури взаємодії з громадою?	☐ Так	☐ Ні
	<i>Опишіть процедури взаємодії з місцевими громадами та розгляду скарг громадськості (наприклад, механізм розгляду скарг, план залучення зацікавлених сторін).</i>		
3	Чи відомо вам про земельні суперечки в громаді, пов'язані з діяльністю господарства?	☐ Так	☐ Ні
	<i>Якщо так, надайте більш детальний опис.</i>		
4	Чи планується/було придбано земельну ділянку для/в рамках запропонованої інвестиції?	☐ Так	☐ Ні
5	Чи мало місце фізичне та/або економічне переміщення місцевого населення внаслідок вилучення земельних ділянок для цього проєкту?	☐ Так	☐ Ні
	<i>Якщо так, надайте більш детальний опис.</i>		
6	Вкажіть відповідну інформацію та/або виявлені прогалини або ризики, пов'язані із залученням зацікавлених сторін та/або постраждалих громад.		

до Додатку 2 до Порядку взаємодії структурних підрозділів АБ «УКРГАЗБАНК» під час надання, супроводження та здійснення контролю за використанням ліміту гарантій на портфельній основі ТОВ «Фонд часткового гарантування кредитів в сільському господарстві»

Класифікація екологічних та соціальних ризиків для позичальників у сільському господарстві (в рамках Проекту гарантування кредитів у сільському господарстві (портфель))

Метою цієї Класифікації екологічних та соціальних ризиків є надання допомоги ФУП в оцінці екологічних та соціальних ризиків проектів, які перебувають на розгляді, з метою їх правильного маркування щодо віднесення до однієї з категорій екологічних та соціальних ризиків.

На основі найкращих міжнародних практик та відповідної методології, яка враховує екологічні та соціальні фактори, в тому числі галузеві екологічні та соціальні ризики, Фонд визначив наступні категорії ризиків:

- Високий ризик²³,
  - Значний ризик,
  - Помірний ризик,
  - Низький ризик
- Категорія присвоюється на основі єдиного індикатора ризику, який у більшості випадків застосовується для найвищої категорії ризику. Наприклад, якщо спрацьовує будь-який з критеріїв, перелічених у категорії "Високий ризик", це, як правило, призведе до маркування в цій категорії. **Будь-які зміни у маркуванні повинні бути повністю обґрунтовані.**

Таблиця 1: Визначення класу екологічного та соціального ризику. Вплив та критерії

Клас ризику	Опис	Наслідки
Високий	Проекти, які демонструють різноманітні значні негативні екологічні та соціальні наслідки та ризики, які є незворотними, безпрецедентними та поширюються за межі території проекту. Успішна реалізація таких проектів вимагає розробки комплексного набору спеціальних планів і системи управління екологічним і соціальним впливом, а також залучення висококваліфікованого персоналу.	Довгострокові, часто незворотні (наприклад, втрата первинного природного середовища проживання фауни), виходять за межі проектною територією.
Значний	Проекти, в яких існують окремі значні негативні екологічні та соціальні впливи та ризики, які, хоча і виникають на обмеженій території, все ж є вищими, ніж у категорії помірною ризику, але не настільки великими, як у категорії високого ризику".	Тимчасові та частково відновлювані наслідки
Помірний	Проекти, в яких негативний вплив на навколишнє середовище та соціальну сферу є помірним і, як правило, управляються стандартними рішеннями та передовими технологіями.	Тимчасові та оборотні
Низький	Проекти з незначними або дуже незначними негативними екологічними та соціальними наслідками та ризиками. Для таких проектів не потрібні спеціальні плани управління. Можуть існувати потенційні трансграничні впливи. Наслідки носять тимчасовий і оборотний характер. Вплив на навколишнє середовище та людей дуже мінімальний або відсутній.	Відсутність або мінімальний негативний вплив на навколишнє середовище та людей

²³ У рамках проекту "Зміцнення Фонду часткового гарантування кредитів для малих фермерських господарств в Україні", підтриманого Міжнародним банком реконструкції та розвитку, не може бути схвалена або підтримана будь-яка діяльність, що становить високий екологічний та соціальний ризик.

Категоризація екологічних та соціальних ризиків дозволяє Банку відстежувати та оцінювати свій вплив на екологічні та соціальні ризики, згруповані на відповідному рівні портфеля. За погодженням з Фондом, Банку може встановлювати внутрішні порогові значення для загального ризику портфеля за категоріями екологічних та соціальних ризиків або за галузями промисловості чи типами операцій за категоріями екологічних та соціальних ризиків. Це дозволяє Банку краще управляти та відстежувати зміни у профілі ризиків власного портфеля та пов'язані з ними екологічні та соціальні впливи.

Нижче наведено ілюстративний перелік проєктів у категоріях високого, значного, помірного та низького ризиків. Банк може використовувати цей перелік з метою категоризації проєктів позичальників у рамках проєкту Фонду та/або адаптувати чи узгодити з Фондом ²⁴власну категоризацію за зразком наведеним вище. Цей перелік покликаний допомогти Банку об'єктивно оцінити екологічні та соціальні ризики сільськогосподарської господарської діяльності клієнтів і надалі класифікувати їх належним чином.

Фонд не фінансуватиме субпроєкти з високим ступенем ризику.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК СУБПРОЄКТІВ З ВИСОКИМ СТУПЕНЕМ РИЗИКУ

- (1) Об'єкти з перероблення та утилізації відходів, призначені для спалювання, хімічної обробки або утилізації шкідливих, токсичних або небезпечних відходів.
- (2) Великі греблі та інші водосховища, призначені для стримування або постійного зберігання води.
- (3) Будівництво повітряних ліній електропередач напругою 220 кВ і більше та довжиною понад 15 км.
- (4) Електростанції та об'єкти відновлюваної енергетики встановленою потужністю понад 50 МВт
- (5) Заводи з вичинки шкур та дублення шкіри потужністю переробки понад 12 тонн готової продукції на добу.
- (6) Масштабне основне сільське або лісове господарство, що передбачає інтенсифікацію, зміну землекористування або перепрофілювання пріоритетних об'єктів біорізноманіття та/або критично важливих ареалів.
- (7) Інтенсивні птахо- або свиноферми з більш ніж 40 000 місць для птиці; 2 000 місць для вирощування молодняку свиней (понад 30 кг); або 750 місць для свиноматок.
- (8) Сільськогосподарські проєкти, які реалізуються або плануються до реалізації на вразливих територіях або можуть мати значний вплив на такі території. До таких вразливих територій належать національні парки та інші природоохоронні території, визначені національним або міжнародним законодавством, а також інші вразливі території міжнародного, національного або регіонального значення, такі як водно-болотні угіддя, ліси з високою цінністю біорізноманіття, території, що мають археологічне або культурне значення, а також території, які мають важливе значення для корінних народів або інших вразливих груп населення. У зоні діяльності існують високі ризики для життя, наприклад, пожежі від вибухів, у тому числі вибухонебезпечних залишків війни.
- (9) У зоні діяльності існують високі ризики для життя і здоров'я, наприклад, пожежі через вибухи, в тому числі вибухонебезпечні залишки війни.
- (10) Вплив на культурну спадщину (наприклад, релігійні або археологічні об'єкти)
- (11) Морська риболовля
- (12) Полювання, вилов тварин та надання супутніх послуг.
- (13) Розведення хутрових звірів
- (14) Ризики дитячої праці
- (15) Ризик застосування примусової праці
- (16) Заподіяння значного (незворотного) впливу на навколишнє середовище, що може вплинути на третіх осіб (наприклад, місцеву громаду, сусідів)

ІЛЮСТРАТИВНИЙ ПЕРЕЛІК СУБПРОЄКТІВ ЗІ ЗНАЧНИМ СТУПЕНЕМ РИЗИКУ

- (1) Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря
- (2) Великі площі під обробкою (понад 450 га)
- (3) Значний ризик пожеж та вибухів (наприклад, у фармацевтичній та хімічній промисловості), а також внаслідок вибухонебезпечних залишків війни (ВЗВ), нерозірваних боєприпасів (НРБ) або наземних мін
- (4) Значний ризик забруднення земель

---

²⁴ Погодження означає, що Банк подає власну класифікацію до Фонду на розгляд і не отримує від Фонду заперечень щодо її використання. Класифікація повинна дозволяти визначати ризик з однаковою деталізацією та оцінювати обсяг і масштаб ризику.

- (5) Велика кількість вразливого населення (понад 20% мігрантів або малозабезпечених працівників та дрібних власників, понад 50% жінок)
- (6) Великий будівельний майданчик (понад 500 будівельників працюють одночасно)
- (7) Ділянка в природному (незміненому) середовищі
- (8) Проект знаходиться поруч із природоохоронними територіями/ареалами або має потенційний вплив на природоохоронні території/ареали
- (9) Різні помірні ризики для мешканців / Збільшення руху важких транспортних засобів
- (10) Підвищений ризик епідемічних захворювань
- (11) Наявність озброєного охоронця (також потенційно належить до категорії високого ризику)
- (12) Потенційний вплив на культурну спадщину (наприклад, проект поблизу)
- (13) Вирощування рису
- (14) Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульб
- (15) Розведення свиней
- (16) Вирощування цукрової тростини
- (17) Кролики та інші хутрові звірі з цінним хутром
- (18) Вирощування прісноводної риби (аквакультура)
- (19) Вирощування тропічних і субтропічних фруктів
- (20) Вирощування олійних культур
- (21) Теплиці >100м²
- (22) Оброблення насіння для розмноження.

ІЛЮСТРАТИВНИЙ ПЕРЕЛІК СУБПРОЄКТІВ ІЗ ПОМІРНИМ СТУПЕНЕМ РИЗИКУ

- (1) Розведення молочної великої рогатої худоби
- (2) Переробка молока, у тому числі переробка молока та сиру на сімейних молочних фермах, які утримують не більше п'яти корів та не більше десяти овець і кіз
- (3) Вирощування винограду
- (4) Вирощування ягід, горіхів, інших плодових дерев та кущів
- (5) Вирощування цитрусових культур
- (6) Вирощування культур для виробництва напоїв
- (7) Вирощування пряних, ароматичних та лікарських культур
- (8) Вирощування інших багаторічних культур
- (9) Вирощування зерняткових і кісточкових фруктів
- (10) Вирощування іншої великої рогатої худоби та копитних
- (11) Вирощування овець і кіз
- (12) Розведення свійської птиці
- (13) Розведення страусів
- (14) Розведення безхребетних
- (15) Змішане сільське господарство, включаючи розмноження рослин
- (16) Вирощування зернових (крім рису), бобових та олійних культур
- (17) Бджільництво
- (18) Вирощування прядивних культур
- (19) Вирощування інших однорічних та дворічних культур (окрім тепличних)
- (20) Збір дикорослих недеревних продуктів
- (21) Післязбиральна обробка врожаю

ІЛЮСТРАТИВНИЙ ПЕРЕЛІК СУБПРОЄКТІВ З НИЗЬКИМ СТУПЕНЕМ РИЗИКУ

- (1) Садівництво для створення зеленого покриву та скорочення викидів CO₂ в населених пунктах з видимим ефектом. Вирощування органічних трав для відновлення місцевих ґрунтів з видимим ефектом
- (2) Відсутність ризиків або впливів на навколишнє середовище, робочу силу та громади/мешканців з видимим ефектом
- (3) Рослинництво на оброблюваній площі менше 1 га (за винятком тепличних господарств)
- (4) Птахівництво на невеликих фермах без перевищення викидів
- (5) Вирощування сільськогосподарських культур на площі до 2 га з використанням органічних методів та без забруднення ґрунту і водних ресурсів (за винятком теплиць)
- (6) Вирощування медоносних культур на невеликих площах зі збереженням біорізноманіття

- (7) Вирощування екологічно чистої органічної продукції на невеликих сімейних фермах, де застосовуються біологічні методи захисту рослин і не використовуються хімічні добрива
- (8) Дрібні фермерські господарства, де сільськогосподарська продукція вирощується для власних потреб і лише її надлишки продаються на місцевих ринках. Вирощування багаторічних культур, таких як горіхи, фісташки та фініки, на невеликих ділянках з використанням екологічних методів вирощування

ФУП може використовувати інші загальнодоступні ресурси з класифікації екологічних та соціальних ризиків, такі як Перелік категорій екологічних та соціальних ризиків ЄБРР²⁵.

---

²⁵ Перелік категорій екологічних та соціальних ризиків ЄБРР - <https://www.ebrd.com/downloads/about/sustainability/ebd-risk-english.pdf>

Додаток 2.4

до Додатку 2 до Порядку взаємодії структурних підрозділів АБ «УКРГАЗБАНК» під час надання, супроводження та здійснення контролю за використанням ліміту гарантій на портфельній основі ТОВ «Фонд часткового гарантування кредитів в сільському господарстві»

Соціально-екологічний план дій

Зразок соціально-екологічного плану дій (СЕПД)

Заповнюється Банком на основі Екологічної та соціальної незалежної перевірки діяльності Позичальника.

№ п/п	Екологічні та соціальні проблеми, визначені під час скринінгу екологічних та соціальних аспектів	Дії	Результат або критерії успішної реалізації	Термін виконання	Відповідальний	Статус
1						
2						
3						

Додаток 2.5

до Додатку 2 до Порядку взаємодії структурних підрозділів АБ «УКРГАЗБАНК» під час надання, супроводження та здійснення контролю за використанням ліміту гарантій на портфельній основі ТОВ «Фонд часткового гарантування кредитів в сільському господарстві»

План екологічного та соціального менеджменту

Заповнюється Позичальником відповідно до вимог та/або запиту Банку та може включати Оцінку екологічного та соціального впливу.

№ п/п	Екологічні та соціальні проблеми, визначені під час оцінки екологічних та соціальних аспектів	Очікуваний екологічний та соціальний вплив	Рекомендовані заходи, спрямовані на зменшення негативного впливу	Термін виконання	Відповідальний	Статус
1	Добрива	[наприклад: Викиди парникових газів від добрив]	Використання добрив у поєднанні з практикою сівоzmіни. Подальше скорочення використання хімічних добрив шляхом впровадження різних методів органічного землеробства Планування оптимального обсягу внесення добрив та розробка відповідних графіків	Під час поточного та наступних сільськогосподарських циклів	Фермер	в процесі реалізації
2						
3						

Шаблон Чек-листа Плану екологічного та соціального менеджменту проекту

Заповнюється Позичальником за необхідності.

№ п/п	Діяльність	Параметр	Контрольний список заходів щодо впровадження належних практик з пом'якшення наслідків
1			
2			

Додаток 2.6

до Додатку 2 до Порядку взаємодії структурних підрозділів АБ «УКРГАЗБАНК» під час надання, супроводження та здійснення контролю за використанням ліміту гарантій на портфельній основі ТОВ «Фонд часткового гарантування кредитів в сільському господарстві»

Звіт про результати моніторингу процедур екологічного та соціального управління (в рамках Проекту гарантування кредитів у сільському господарстві (портфель))

Інтегрований звіт про результати моніторингу процедур екологічного та соціального управління Банку

Банк зобов'язаний надавати інформацію, необхідну для заповнення звіту Фонду, протягом 20 днів після закінчення кожного шестимісячного періоду

Ця анкета є важливим інструментом, який допомагає Фонду з'ясувати екологічні та соціальні показники діяльності Банку за звітний період.

ФЧГКСТ/ФУП			
Спеціаліст з екологічного та соціального управління	..... (ПІБ)	..... (Телефон)	
Контактні дані та підпис			
Установа:	..... (ПІБ)	..... (Адреса)	..... (Вебсайт)
Заповнив(-ла):	..... (ПІБ та посада)	..... (Дата)	..... (Підпис)
Звітний період	.....		
Затверджено представником вищого керівництва:	..... (ПІБ та посада)	..... (Дата)	..... (Підпис)
Загальна інформація			
Загальна сума кредитного портфеля, євро:	.....		
Валюта фінансової звітності:	.....		
Обмінний курс на момент складання звіту:	Натисніть, щоб вибрати валюту = валюта звітності		
Розділ 1: Система екологічного та соціального управління (СЕСУ)			
Чи розробляла, модернізувала або впроваджувала ваша установа СЕСУ протягом звітного періоду?	☐ Так → вкажіть деталі: ..... ☐ Ні, в процесі → вкажіть деталі: ..... ☐ Ні, у нас вже є СЕСУ ☐ Інше, вкажіть:		
Чи узгоджувала ваша установа ПЕСЗ з іншими МФУ протягом звітного періоду?	☐ Так ☐ Ні		

1.1. Екологічне та соціальне управління	
Вкажіть ПІБ особи, яка несе загальну відповідальність за питання екологічного та соціального управління у вашій установі (вище керівництво/правління).	..... (ПІБ, посада та контактна інформація)
Чи відбулися якісь зміни протягом звітного періоду?	☐ Так → вкажіть деталі: ..... ☐ Ні
Вкажіть ПІБ особи, яка несе загальну відповідальність за вирішення повсякденних питань екологічного та соціального управління у вашій установі (операційний координатор).	..... (ПІБ, посада та контактна інформація)
1.2. Навчання з екологічних та соціальних питань	
Чи проводила ваша установа навчання з питань екологічного та соціального управління для кредитних спеціалістів / працівників	☐ Так, увесь відповідний персонал кредитного/операційного відділу пройшов навчання з питань екологічного та соціального управління.

операційного відділу протягом звітного періоду?	<p>Вкажіть кількість працівників, які пройшли навчання (протягом звітного періоду): .....</p> ☐ Тільки відповідні співробітники, включно з координатором з питань екологічного та соціального управління. Вкажіть кількість співробітників, які пройшли навчання (протягом звітного періоду): ..... ☐ Навчання не проводилося	
<p>Надайте детальну інформацію про те, хто проводив навчання з питань екологічного та соціального управління.</p> <p>Чи наявні навчальні матеріали</p> <p>Чи наявний навчальний календар/програма тренінгів</p>	☐ Незалежний консультант ☐ Інша ФУР або навчальна організація. Вкажіть назву організації: ..... ☐ Внутрішнє навчання, проведене власним координатором організації з питань екологічного та соціального управління ☐ Інше, вкажіть: ..... ☐ Не застосовується	
1.3. Екологічні та соціальні процедури		
Чи вносила ваша установа якісь зміни у процедури екологічного та соціального управління протягом звітного періоду?	☐ Так, вкажіть: ..... ☐ Ні	
Чи є у вашій установі Список виключень, сумісний зі Списком виключень ФЧГКСГ?	☐ Так → вкажіть деталі: ☐ Не повністю сумісний → надайте детальну інформацію: ..... ☐ Ні	.....
Чи класифікує ваша установа свої операції за пов'язаними з ними екологічними та соціальними ризиками?	☐ Так, → вкажіть метод, який ви використовували: ☐ Ні	☐ Анкета ☐ Контрольний список ☐ Інше, вкажіть: .....
Чи проводить ваша установа аналіз відповідних операцій (у розрізі екологічного та соціального управління) для оцінки виявлених ризиків?	☐ Так, → вкажіть метод, який ви використовували: ☐ Ні	☐ Анкета ☐ Безвізна перевірка документації клієнта (наприклад, дозволів тощо) ☐ Виїзні перевірки, здійснені ..... ☐ Оцінку впливу доручено третій стороні ☐ Інше, вкажіть: .....
Чи проводила ваша установа оцінку гендерних питань в рамках аудиту та оцінки клієнтів протягом звітного періоду?	<p>Чи перевіряєте ви наявність у клієнта політики недопущення дискримінації?</p> ☐ Так ☐ Ні	
	<p>Чи перевіряєте ви дотримання клієнтом політики рівної оплати праці?</p> ☐ Так ☐ Ні	
	<p>Чи є у вас спеціальний процес відбору та вимоги до клієнтів, які працюють в умовах незбалансованого гендерного розподілу робочої сили?</p> ☐ Так → Якщо так, опишіть та надішліть нам свій підхід у разі виявлення ризиків ☐ поки що не виявлено	
Чи зменшує ваша установа ризики, пов'язані з екологічними та соціальними аспектами своєї діяльності, та чи управляє ними?	☐ Так, → вкажіть використаний метод ☐ Ні	☐ ПЕСУ або ПЕСД ☐ Пункти договору про охорону праці та захист довкілля ☐ Інше, вкажіть: .....
Які стандарти застосовує ваша установа під час виявлення, оцінки, пом'якшення та управління ризиками, пов'язаними з екологічними і соціальними аспектами своєї діяльності?	Стандарти:	Тип діяльності:
	Національні стандарти	.....
	СБ ЕСС	.....
	Конвенції МОП	.....
	Інше, вкажіть:	.....

Чи здійснює ваша установа моніторинг своїх клієнтів / фінансових операцій для оцінки ефективності процедур екологічного та соціального управління?	Так, → вкажіть вжиті заходи:	☐ Виїзні перевірки співробітниками вашої установи ☐ Інспекція органами захисту довкілля/охорони здоров'я ☐ Копії оновлених або продовжених дозволів ☐ Звіти від клієнта ☐ Інше, вкажіть		
	Ні			
Чи інтегрувала ваша установа процедури екологічного та соціального управління (тобто, категоризацію, скринінг, моніторинг тощо) у процес затвердження кредиту?	☐ Так, повністю інтегрована СЕСУ → надайте короткий опис ..... ☐ Ні, процес моніторингу та оцінки відбувається паралельно → надайте короткий опис			
	☐ Ні			
Чи включає ваша установа пункт / оцінку щодо екологічного та соціального управління в аналітичні записки до оцінок кредитоспроможності?	☐ Так ☐ Ні → вкажіть, де офіційно викладаються результати перевірки процедур ЕтаС управління:			
Чи існує у вашій установі система перевірки впровадження екологічної та соціальної політики в рамках функції внутрішнього аудиту та регулярного перегляду внутрішніх політик?	☐ Так → опишіть основні висновки за результатами останнього аудиту ☐ Ні			
1.4. Залучення зацікавлених сторін				
Чи ваша установа публічно схвалювала або підписувала будь-які національні або міжнародні угоди чи декларації, що стосуються екологічних та соціальних питань?	☐ Так, → уточніть:	☐ Принципи екватора ☐ Глобальний договір Організації Об'єднаних Націй ☐ Програма ООН із захисту довкілля для фінансових установ (UNEP-FI) ☐ Ініціатива з глобальної звітності про стан довкілля ☐ Проєкт з розкриття інформації про викиди вуглецю ☐ Інше, вкажіть		
		☐ Ні		
Чи проводяться у вашій установі задокументовані регулярні консультації з групою спеціалістів з впровадження СЕСУ та зацікавленими сторонами?	☐ Так ☐ Ні			
Чи ваша установа публічно звітує (наприклад, у своєму річному звіті або в окремому звіті з екологічної та соціальної відповідальності, звіті з корпоративної соціальної відповідальності тощо) про свою діяльність у сфері екологічного та соціального управління та відповідність клієнтів/портфеля вимогам чинного законодавства і стандартам у сфері екологічного та соціального управління?	☐ Так, → вкажіть механізм звітування: ☐ Ні			
Чи існує у вашій установі офіційний механізм для розгляду скарг/заяв від місцевого населення та осіб, які зазнали впливу внаслідок реалізації проєкту?	☐ Так, → надайте посилання на веб-сторінку або контактну інформацію для подання скарг/заяв: → вкажіть кількість скарг, отриманих за рік, та надайте детальну інформацію про порядок і результати їх розгляду: ☐ Ні			
Розділ 2: Кредитний портфель, пов'язаний з СЕСУ				
2.1. Огляд портфеля гарантованих кредитів (вкажіть валюту звітності)				
Загальний портфель гарантованих кредитів	Середній розмір кредиту (нероздільний портфель)	Середній термін кредиту (місяців)	Короткострокове фінансування, % < 1 року	Довгострокове фінансування, % > 1 року
Відсоток кредитів, наданих підприємствам, власницями яких є жінки, у загальному кредитному портфелі			...%	
Якщо ви фінансуєте ММСП, вкажіть середній розмір кредиту, виданого клієнтам з цього сегменту.				

2.2. Клас екологічного та соціального ризику портфеля гарантованих кредитів	Високий ризик	Значний ризик	Середній ризик	Низький ризик
	Ні			
	%			

2.3. Операції, відхилені з міркувань екологічного та соціального управління протягом звітного періоду:

	Назва (клієнт/проект)	Причина
1	-----	-----
2	-----	-----

2.4. Проекти/клієнти, які мали суттєві екологічні та/або соціальні проблеми та/або інциденти протягом звітного періоду (наприклад, нещасні випадки, витік інформації, протести з боку ГО, штрафи, страйки, недотримання вимог місцевого законодавства та/або дозволів у сфері екологічного та соціального управління, покарання)

	Проект/клієнт	Екологічні та/або соціальні проблеми та/або інциденти, які мали місце протягом звітного періоду	Заходи, вжиті для вирішення проблеми та/або врегулювання інциденту
1	-----	-----	-----
2	-----	-----	-----

Розділ 3: Управління трудовими ресурсами та корпоративною соціальною відповідальністю

Вкажіть ПІБ особи, яка несе загальну відповідальність за управління трудовими ресурсами у вашій установі.

(ПІБ, посада та контактна інформація)

Загальна інформація

У вашій країні стандартний робочий тиждень становить ..... годин

Вкажіть звітний період.

ММ/РРРР - ММ/РРРР

Постійні прями робочі місця з повною зайнятістю

Одиниця виміру

Чоловік

Жінка

Кількість працівників, які працюють у вашій організації повний робочий день станом на кінець звітного періоду

Чисельність персоналу

Чи змінилася відповідальність за управління трудовими ресурсами у вашій організації протягом звітного періоду?

Так → вкажіть деталі

Ні

..... (ПІБ, посада та контактна інформація)

Чи вносила ваша організація зміни до кадрової політики протягом звітного періоду?

Так → вкажіть деталі: .....

Ні

Зміни в кадровій політиці (наприклад, додавання соціальних пільг, зміна тривалості робочого дня тощо)

1

2

3

Чи є у вас конкретні процедури протидії дискримінації, зокрема з метою забезпечення гендерної рівності?

Так, → вкажіть .....

Ні

Чи є у вас обрані представники персоналу?

Так, → вкажіть .....

Ні

Чи є у вас представники профспілок?

Так, → вкажіть .....

Ні

Підтвердіть наявність плану дій у надзвичайних ситуаціях та реагування з відповідними процедурами (у тому числі в умовах війни)

Так, підтверджую

Не підтверджую

Чи вживала ваша установа заходів для зменшення впливу на довкілля протягом звітного періоду (наприклад, використання або виробництво паперу, відходів, енергії тощо)?	☐ Так → вкажіть деталі: ..... ☐ Ні	
Чи планується або відбулося скорочення працівників протягом звітного періоду?	☐ Так ☐ Ні	
Чи є у вашій установі колективний договір?	☐ Так ☐ Ні	
Чи отримували ви скарги, пов'язані з сексуальними домаганнями, протягом звітного періоду?	☐ Так ☐ Ні	
Підтвердіть, чи офісна будівля відповідає національним і муніципальним нормам охорони здоров'я та безпеки	☐ Підтверджую ☐ Не підтверджую → вкажіть чому	
Розділ 4: Розвиток фінансових продуктів та послуг		
Чи долучалися ви до якихось ініціатив у фінансовому секторі (наприклад, таких, як Фінансова ініціатива ЮНЕП, Принципи Екватора, Глобальний договір ООН, Принципи відповідального інвестування ООН)?	☐ Так, → вкажіть ☐ Ні	
Чи надає ваша установа «зелені» кредити?	☐ Так, → вкажіть	☐ Кредити на відновлювану енергетику ☐ Кредити на підвищення енергоефективності ☐ Кредити на МЧР ☐ Інше, вкажіть .....
	☐ Ні	
Чи надає ваша установа фінансування компаніям або приватним особам в наступних галузях або з наступних секторів:	☐ Сектори з обмеженим доступом до фінансування (наприклад, агропідприємства) ☐ Регіони з обмеженим доступом до фінансування (наприклад, сільська місцевість, райони, що постраждали від конфлікту, структурно нерозвинуті райони) ☐ Соціально незахищені групи населення (наприклад, підприємства, що належать жінкам, етнічні меншини, корінні народи, внутрішньо переміщені особи тощо) ☐ Інше: опишіть	
	☐ Ні	

Додаток 2.7

до Додатку 2 до Порядку взаємодії структурних підрозділів АБ «УКРГАЗБАНК» під час надання, супроводження та здійснення контролю за використанням ліміту гарантій на портфельній основі ТОВ «Фонд часткового гарантування кредитів в сільському господарстві»

Звіт про надзвичайні події та нещасні випадки (в рамках Проекту гарантування кредитів у сільському господарстві (портфель))

У таблиці нижче наведено рекомендований шаблон, який фонд може використовувати при описі серйозних подій, які сталися.

Звіт про проблеми/інциденти у сфері ЕтаС управління, що відбулися в ФУП	
Дата складання звіту	
Відповідальна особа від Фонду	
Контакти відповідальної особи фонду	
Назва задіяної ФУП	
Дата надання гарантій	
Сума кредитів, що покриваються гарантією	
Опис проблеми	<ul style="list-style-type: none"> Дата та час інциденту Тип інциденту: екологічна проблема, смертність, ймовірне шахрайство або інше Ім'я особи/осіб, які постраждали/постраждали/померли, якщо необхідно Інформація про подію та обставини, що її спричинили Чи був інцидент пов'язаний з роботою чи ні Причини інциденту та стан розслідування Перелік сторін, які беруть участь у розслідуванні (свідки та персонал, профспілки, поліція, інші органи влади та інші сторони)
Подальші дії з боку менеджера Фондом	<ul style="list-style-type: none"> Оцінка інциденту менеджером Фонду: ступінь серйозності, можливі невизначеності або спірні факти, що підлягають розслідуванню Внутрішнє розслідування менеджера Фонду відповідно до вимог законодавства країни, що приймає. Отримані звіти (та прострочені, якщо такі є) Негайні дії, вжиті менеджером Фонду та іншими сторонами Подальші дії для запобігання повторенню інциденту Механізми моніторингу/звітності для відстеження ефективності вжитих заходів Результати на дату вжитих заходів Стан розслідування
Висновок	<ul style="list-style-type: none"> Наступні кроки: закрити справу або продовжити розслідування, як це зробити та обґрунтування цього.